

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

Благоевград 2700, ул. "Иван Михайлов" № 66
Тел. + 359 /73/ 88 55 01, Факс: + 359 /73/ 88 55 16
E-mail: info@swu.bg

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ, ЗДРАВНИ ГРИЖИ И СПОРТ“

Магистърска програма по „Клинична логопедия“

СПЕЦИАЛНОСТ ЛОГОПЕДИЯ

Образователно-квалификационна степен: Магистър

Професионална квалификация: Клиничен логопед (клиничен говорен и езиков терапевт)

Форма на обучение: редовна

Срок на обучение: 1 година

Условие за прием: завършили ОКС "Бакалавър" и ОКС „Магистър“ по Логопедия

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

НА СПЕЦИАЛНОСТ: ЛОГОПЕДИЯ

**за образователно-квалификационна степен : МАГИСТЪР с
професионална квалификация: ЛОГОПЕД (ГОВОРЕН И ЕЗИКОВ
ТЕРАПЕВТ)**

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА

Специалност „Клинична логопедия“ отговаря на потребността от висококвалифицирани кадри, като подготвя специалисти, които ефективно ще осъществяват консултативна, експертно-диагностична и терапевтична дейност при лица с тежка езикова и говорна патология – афазия, дизартрия, разстройства от аутистичния спектър (РАС), детска церебрална парализа (ДЦП), дисфагия.

Насоката на обучение в магистърската програма по „Клинична логопедия“, акредитирана в ЮЗУ „Неофит Рилски“, е да се реализира високоефективен образователен процес, който да усъвършенства обучението на магистрите-логопеди, като ги подготви за подходяща професионална реализация и личностно развитие, за да могат да отговорят на потребностите на пазара на труда.

Завършилите клинични логопеди ще придобият по-специализирани знания за посочените комуникативни нарушения, които ще приложат в клиничната, социалната и образователната сфери, и ще задоволят все по-нарастващата нужда от специалисти, които да подкрепят лицата с тежка езикова, говорна и гълтателна патология, и техните семейства.

Учебната документация на специалността е съобразена с принципите на модерното университетско образование, и е в унисон с условията на непрекъснато развитие на структурите на здравната и образователна системи, и на системата на социалните грижи, с цел подобряване качеството на живот на лицата с комуникативни нарушения.

II. ПРИЕМ И ОБУЧЕНИЕ

В магистърската програма по „Клинична логопедия“ могат да бъдат приети лица, завършили ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ по Логопедия. Програмата осигурява на завършилите академичната квалификация „Клиничен логопед“, която им дава достъп до широк спектър от практически и изследователски дейности.

Обучението се провежда в **редовна форма** с продължителност **1 година (2 семестъра)**, с общ хорариум от задължителни и избираеми дисциплини – 570 часа аудиторна заетост, и 1230 часа извънаудиторна заетост, с 60 кредита по ECTS. Дипломирането завършва със защита на дипломна работа.

Задължителните учебни дисциплини са насочени към надграждането на придобитите от ОКС „Бакалавър“ знания за афазия, дизартрия, разстройства от аутистичния спектър (РАС), детска церебрална парализа (ДЦП) и дисфагия, които имат методологически, специализиран и интердисциплинарен характер.

Избираемите учебни дисциплини осигуряват задълбочаване на специализираната подготовка. Те допринасят за придобиване на специфични знания и надграждат наученото в задължителните учебни предмети, като се акцентира върху конкретни компетентности и умения. **Факултативните дисциплини** дават възможност за получаване на знания и умения в съответствие с интересите на студентите. Всеки студент може да изучи по желание всяка учебна дисциплина, която се преподава в ЮЗУ "Неофит Рилски" - Благоевград, независимо от факултета, в който се организира обучението.

До **дипломиране** се допускат студенти, които са положили успешно всички семестриални изпити. Обучението завършва с държавен изпит или със защита на дипломна работа, обхващащи изучавания материал по задължителните дисциплини. Конспектът за държавния изпит се обявява един семестър преди дипломирането. Студентите, желаещи да разработят дипломна работа, подават заявление до ръководителя на катедрата за определяне на темата и научния ръководител до края на първия семестър при успех над Много добър (4,50). Чуждестранните студенти се дипломират със защита на дипломна работа.

III. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ

Основната цел на обучението в ОКС „Магистър“ по Клинична логопедия е да подготви висококвалифицирани специалисти, които да могат да изготвят диагностична оценка на комуникативните дефицити и потребности на лица с дизартрични, аутистични, афатични и гълтателни нарушения, както и да планират терапевтичния процес и да прилагат съвременни терапевтични логопедични програми.

1. Знания, умения, лични и професионални компетентности.

След завършване на обучението, магистърът „клиничен логопед“ ще разполага с необходимите знания и умения за:

- Оценка и диагностика на тежки комуникативни и гълтателни нарушения;
- Критична оценка и прилагане на практика базирана на доказателства в логопедичната терапия;
- Ефективно клинично мислене и вземане на решения във връзка с основани на доказателства практики;
- Ефективно и компетентно провеждане на клинична логопедична практика;
- Разработване и провеждане на терапия за възстановяване на нарушенията в сферата на общуването;
- Етично базирани професионални действия;
- Ефективно управление на промените;

- Консултативна и превантивна дейност;
- Консултативна дейност като експерти в служби и институции за оценка и подпомагане на хора с комуникативни нарушения.
- Действия, които подкрепят самоопределянето на всички клиенти;
- Действия, които да демонстрират прилагането на принципите на рефлексивна практика;
- Сътрудничество и съвместна работа с други специалисти в рамките на мултидисциплинарен екип;
- Критична оценка на предоставяните здравни услуги и законодателството за хуманно отношение и обслужване в страната, в Европа и в световен план;
- Водене документация в логопедичния кабинет и/или сектора, който завежда;
- Научни изследвания и научно-приложна работа.

2. Изисквания към подготовката на завършващите специалността:

По време на обучението си студентите трябва да усвоят задълбочени теоретични знания и да формират практически умения за диагностична и терапевтична работа с лица с езикова, говорна и гълтателна патология. Тези знания включват: определения, етиология, симптоматика, диагностика, диференциална диагностика и терапия при говорни, езикови и гълтателни нарушения.

Специализираната подготовка предполага знания за оценка на комуникативните дефицити и потребности на лицата, както и умения за планиране и прилагане на съвременни терапевтични логопедични програми за:

- Неврогенни комуникативни нарушения (афазии, дизартрии, апраксии)
- Комуникативни нарушения при ДЦП и заболявания на опорно-двигателния апарат;
- Нарушения на дъвкането и гълтането (дисфагия);
- Комуникативни нарушения при емоционално-поведенчески нарушения;
- Консултиране и съветване.

Студентите ще се запознаят с най-съвременните научни достижения по:

- Поведенческа неврология;
- Неврофийдбек и биофийдбек в логопедичната работа;
- Асистирани и допълващи технологии в областта на логопедията.

Конкретните практически знания и умения се придобиват в практическото обучение на студентите от I и II семестър, които възлизат общо на 90 часа, 7 кредита и се провежда веднъж седмично, под супервизията на базов логопед и академичен наставник. Клиничната практика завършва със семестриален изпит. Практическата подготовка се провежда в лечебни заведения за извънболнична и болнична медицинска помощ, логопедични кабинети към училища и детски градини, специализирани логопедични центрове в обществения и частния сектор, Център по логопедия към Факултет "Обществено здраве, здравни грижи и спорт" на Югозападен университет „Неофит Рилски“, Университетски център за изследване на заекването към Югозападен университет „Неофит Рилски“ и обхваща работа с всички възрастови групи. Клиничната практика е съобразена с учебните дисциплини, изучавани в съответния семестър.

Заявените компетенции се придобиват чрез лекции, семинари, практически упражнения, клинични практики, участия в научни семинари и студентски конференции.

IV. ОБЛАСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите магистърската програма „Клинична логопедия“ могат да се реализират в сферата на логопедичната практика в държавни и частни институции/кабинети, като извършват специализирана дейност съобразно професионалната си квалификация в:

- в клинични заведения и да участва съвместно с лекуващия лекар в определянето на рехабилитационния потенциал на лицата с езикова, говорна и гълтателна патология;
- в заведения от системата на общественото здраве (клинични, диагностични, рехабилитационни центрове);
- в социалните домове и центрове за лица с увреждания;
- в логопедични кабинети в предучилищните и училищни общообразователни и специални заведения;
- в центрове за подкрепа на приобщаващото образование и др.;
- в частната практика.

Завършилите клинични логопеди могат да продължат образованието си в други магистърски програми, в същото или друго професионално направление, както и в образователна и научна степен „доктор“.

Длъжности, които могат да се заемат съгласно Приложение 4 към Заповед №РД01-931/27.12.2010 г. с влезлите в сила промени в НКПД-2011 от 01.01.2023 г. Списък на длъжностите в националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г. са с код: 2266 Аудиолози и логопеди; и код: 2266 6001 Логопед .

V. МЕЖДУНАРОДНА МОБИЛНОСТ

Програмата осигурява възможност за международна студентска мобилност по „ERASMUS+“ с университети от Полша, Кипър, Белгия, Турция, Финландия, Република Северна Македония и др. За периода на своята мобилност студентите получават Еразъм грант: финансова помощ, целяща да подпомогне допълнителните разходи по мобилността, породени от различията в стандарта на живот в чужбина. Мобилността отговаря на обучението на студентите и техните потребности за личностно развитие.

Квалификационната характеристика на магистърската програма по “Клинична логопедия” е в съответствие с мисията и стратегическите цели, посочени в Стратегията за развитие на ЮЗУ „Н. Рилски“ и неговите основни звена. Образователната дейност в професионално направление 7.4. Обществено здраве създава условия за повишаване качеството на образованието чрез усъвършенстване на учебните планове и програми, подобряване на връзката с практиката и прилагане на резултатите от научните изследвания в обучението.

Тя е съобразена със Закона за висшето образование и със Световните и Европейски стандарти, и с Правилниците на ЮЗУ “Неофит Рилски“., както и с Националната квалификационна рамка (Решение на МС №96/02.02.2012).

УЧЕБЕН ПЛАН

Първа година			
Първи семестър	ECTS	Втори семестър	ECTS
1. Логопедична терапия при локални поражения на главния мозък (афазии и деснохемисферни синдроми)	5.0	1. Комплексна терапия на генерализирани разстройства на развитието.	3.0
2. Клиника и терапия на дисфагия	5.0	2. Неврофийдбек и биофийдбек в езиковата и говорна терапия	3.0
3. Клиника, еикова и говорна терапия при невродегенеративни заболявания	5.0	3. Комплексна езикова и говорна терапия при подрастващи с детска церебрална парализа	3.0
4. Статистически методи в езиковата и говорната патология	4.0	4. Избираема дисциплина – практикум	3.0
5. Допълваща и алтернативна комуникация и асистирани технологии	5.0	5. Клинична практика	3.0
6. Избираема дисциплина от I група	2.0	6. Дипломиране: държавен теоретичен или защита на дипломна работа	15.0
7. Клинична практика	4.0		
Избираеми дисциплини от I група (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини – практикум (студентите избират една дисциплина)	
1. Консултиране и съветване при тежки комуникативни нарушения	2.0	1. Телепрактика в езиковата и говорната терапия	3.0
2. Основи на хоспитализацията и следболничната помощ	2.0	2. Стратегии за въздействие при лица със сензорно-интегративни дисфукции	3.0
3. Клинична психология и психология на третата възраст	2.0	3. Електромиографски биофийдбек при езикова и говорна патология	3.0
	Общо 30		Общо 30
ОБЩО КРЕДИТИ ЗА ЦЕЛИЯ ПЕРИОД НА ОБУЧЕНИЕ: 60			

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

I. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ЛОГОПЕДИЧНА ТЕРАПИЯ ПРИ ЛОКАЛНИ ПОРАЖЕНИЯ НА ГЛАВНИЯ МОЗЪК (АФАЗИИ И ДЕСНОХЕМИСФЕРНИ СИНДРОМИ)

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен изпит

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Елка Горанова, e-mail: f@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Лекционният курс е разделен на два модула, като първият е посветен на идентификацията на локални увреди и специфични болести, при които са нарушени езиково-говорни, комуникативни, интелектуални и когнитивни функции, а вторият модул е посветен на логопедичната афазиология в контекста на логопедичното възстановително обучение при възрастни лица или логопедичната абилитация при деца в зависимост от времето на настъпване на увреждането. Обръща се специално внимание на последствията за комуникацията и когницията при двустранни и едностранни (десностранни) увреди.

Цел и задачи:

Целта на курса е студентите успешно да прилагат принципите за работа в екип в клиничните заведения, да планират, осъществяват и оценяват дейностите, отнасящи се към особеностите на логопедичната терапия. Да провеждат ранна профилактика на речевите нарушения, предизвикани от локални мозъчни увреди през различните периоди от развитието на клиентите.

Задачите на курса конкретно са свързани с подготовката на клиничните логопеди, като:

- да идентифицират различните клинични форми на локалните поражения на мозъка, засягащи речта и психичните висши функции (афазии и десностранен синдром);
- да разработват и прилагат терапевтични програми за възстановяване на езиковите и говорните умения на лицата с локални мозъчни нарушения.
- да правят краткосрочни прогнози и оценки на ефекта от логопедичната работа;
- да добият умения и навици за работа в екип в клинична среда;
- да са в състояние да планират и провеждат консултации с близките на афатично болните лица по отношение на възстановителното обучение и диагностичния процес; както и със самия клиент с цел мотивирането му за включване и участие във възстановителното обучение;
- да прилагат определени логопедични технологии с цел да се възстановят нарушените реч и ВПФ, които имат отношение към комуникативното поведение на възрастните клиенти;
- да документират данните и резултатите от логопедичната диагностика и последващата ре-диагностика;

Методи на преподаване:

Визуализация, дискусия, мозъчна атака, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

Усвояване на нови научни знания и практически умения, и прилагането им в клинична среда, като част от екипите за лекуване, рехабилитация и възстановяване на лица (деца и възрастни) с локални поражения на главния мозък.

КЛИНИКА И ТЕРАПИЯ НА ДИСФАГИЯ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 3л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен изпит

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Христо Златанов, доц. д-р Миглена Симонска, e-mail: hr.zlatanov@swu.bg
miglena_simonska@swu.bg

тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът е предназначен да надгради знанията на студентите с основните теоретични постановки, определящи важността на акта на гълтането за нормалното функциониране на храносмилателната и дихателната системи на организма, както и на значението на гълтателните смущения за развитие на сериозни патологични промени в областта на долните дихателни пътища и ларинкса, рефлексирани в различни по степен на тежест и продължителност и като смущения в гласообразуването. Акцентира се върху усвояването на най-важните техники за преценка на ефективността на гълтателната функция, като и за инвазивните и неинвазивни методи за медицинска диагностика и лечение. Съществен аспект от съдържането е насочен към усвояването на знания и умения за логопедичната диагностика и терапия на дисфагия с прогресиращ и непрогресиращ характер при отделните възрастови групи, базирани на доказателства за ефективност.

Цел и задачи:

Основните цели на дисциплината са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като: знания за структурата и функциите на нервната система, обезпечаващи процесите дъвчене и гълтане; знания за етиологията и патогенезата на дисфагиите; умения за диагностика и диференциална диагностика на нарушенията на дъвкателните и гълтателните механизми; знания и умения за прилагане на разнообразни терапевтични подходи и методи за логопедично въздействие при дисфагия; умения за работа в екип със специалисти, включени в комплексното въздействие при нарушенията на дъвкателните и гълтателните механизми.

Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education programmes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network): анализ и интерпретация на резултатите от оценката и тяхното интегриране с историята на нарушението и другите източници на информация; изготвяне на устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването; установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на детето и значимите други.

Методи на преподаване:

Лекции и практически упражнения, визуализация, дискусия, мозъчна атака, екипна работа, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

Демонстрира познания за основните процеси на гълтателния акт при човека, включително неговите биологични, неврологични, психологични и културни основи. Притежава знания за принципите и методите на превенция, оценка на състоянието и диагностика на хора с нарушено гълтане, включително разглеждане на анатомо-физиологичните, психологичните, еволюционните и културни аспекти на разстройствата. Познава стандартите на етично поведение по отношение на оценката и лечението на дисфагията. Познава методите, използвани в научните изследвания и прилагането на принципите на научните изследвания в базираната на доказателства клинична практика. Има изградени професионални качества и умения, съгласно стандартите за логопедична подготовка в рамките на европейското висше образование (CPLOL/NQ, 2013). Открива влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицинския статус на клиента и значимите за него хора; при необходимост навременно и по подходящ начин насочва клиента към други специалисти; избира и планира подходящи и ефективни терапевтични интервенции, включващи ключови фигури от обкръжението на клиента в зависимост от неговата възраст; разбира ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планира терапията в съответствие с тях; прилага подходящи терапевтични техники за дисфагия, като използва необходимите материали и инструментално оборудване при; документира реакцията спрямо терапията и

всякакви промени в терапевтичния план; разбира понятията „ефикасност“ и „ефективност“ във връзка с логопедичната диагностика и терапия на дисфагия.

КЛИНИКА, ЕЗИКОВА И ГОВОРНА ТЕРАПИЯ ПРИ НЕВРОДЕГЕНЕРАТИВНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 3л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен изпит

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра “Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Миглена Симонска, доц. д-р Росен Калпачки, e-mail: rkalpachki@swu.bg
miglena_simonska@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът „Клиника, езикова и говорна терапия при невродегенеративни заболявания“ включва два основни модула: (1) клиника на невродегенеративните заболявания и (2) логопедична диагностика и терапия на невродегенеративните заболявания. Лекционният курс е задължителен и предназначен за студенти редовно обучение от ОКС Магистър, които имат основополагащи знания по неврология, психопатология, дизартрия, апраксия, афазия, невропсихология, невролингвистика, дисфагия, гласови нарушения и включва 75 академични часа годишно (45 часа лекции и 30 часа практически упражнения). Изучава се в рамките на един семестър .

Цел и задачи:

Основните цели на дисциплината са в съответствие с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, академичните стандарти на ЮЗУ; очакванията на работодателите и са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като: знания за етиологията и патогенезата на невродегенеративните заболявания; знания за клиничните прояви на невродегенеративните заболявания; знания и умения за диагностиката и диференциалната диагностика на речевите и езиковите умения при лицата с невродегенеративни заболявания; умения за прилагане на разнообразни терапевтични подходи и методи за логопедично въздействие при лица с невродегенеративни заболявания; умения за работа в екип със специалисти, включени в комплексното въздействие при лица с невродегенеративни заболявания.

Методи на преподаване:

Лекции и практически упражнения, визуализация, дискусия, мозъчна атака, екипна работа, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

Като очаквани резултати студентите следва да придобият умения за професионално приложение на методите за диагностика и диференциална диагностика на езиковите и говорни нарушения и дисфагия; за планиране на логопедичното въздействие с подходящи подходи и техники, и за оценка на ефективността от това въздействие. Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education nprogrammes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network) и препоръките на Комитета за връзка на логопедите в ЕС (CPLOL). Студентите трябва да придобият и следните специфични умения за: анализ и интерпретация на резултатите от оценката на езиковите, говорните и дъвкателните функции и тяхното интегриране с историята на заболяването и другите източници на информация; изготвяне на устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването; установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на лицата с невродегенеративни заболявания и значимите за тях други лица; разбиране на основанията и връзките, които лежат в основата на специфичните терапевтични методи; осъзнаване на ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планиране на терапията в съответствие с техните компетенции; прилагане на подходящи терапевтични техники, като се използват необходимите материали и инструментално оборудване; събиране на количествена и качествена информация за оценка на ефективността от терапията; разбиране на понятията „ефикасност“ и „ефективност“ във връзка с логопедичната интервенция. Общите и специфични компетенции се усвояват чрез последователното овладяване на материала по посочените в съдържанието на курса теми.

СТАТИСТИЧЕСКИ МЕТОДИ В ЕЗИКОВАТА И ГОВОРНА ПАТОЛОГИЯ**ECTS кредити:** 4**Седмичен хорариум:** 2л+0су+1пу**Форма за проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** първи**Методическо ръководство:** Катедра “Статистика”, Природо-математически факултет**Лектори:** доц. д-р Елена Каращранова, гл. ас. д-р Вера Велева, e-mail: helen@swu.bg
veleva_v@swu.bg

тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът „Статистически методи в логопедията“ цели да запознае студентите с възможностите на специализирани статистически пакети за обработка на експериментални данни и прилагането им в практиката. В курса са включени основни принципи за моделиране на емпирични данни и възможностите на съвременните технологии за тяхната реализация (MS EXCEL, SPSS and STATISTICA и др.).

Цел и задачи:

- да даде на студентите теоретични познания за съвременни приложни програми, както и спецификата на тяхното използване;
- да даде на студентите знания за създаване на коректни статистически модели и развитие умения за тяхното прилагане;
- да запознае студентите със съвременни подходи за прилагане на статистически методи при изследвания в областта на логопедията.

Задачи - формиране на навици за:

- проектиране и моделиране на практически задачи със средствата на статистиката;

- разработване на модели за статистически анализ на данни в предметната област;
- обработка и анализ на реални статистически данни.

Методи на преподаване: Лекции, беседа, дискусия, интерактивни методи

Очаквани резултати:

- След успешното завършване на курса студентите следва да:
- познават принципите за прилагане на съвременните технологии за статистически анализ на данни;
- умеят да създават модели за статистическа обработка на данни;
- познават и умеят да прилагат статистически процедури със съвременни статистически пакети – създаване, параметризиране, редактиране, вход и изход.

ДОПЪЛВАЩА И АЛТЕРНАТИВНА КОМУНИКАЦИЯ И АСИСТИРАЩИ ТЕХНОЛОГИИ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Анна Андреева, e-mail: anna_andreeva@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът по дисциплината „Допълваща и алтернативна комуникация и асистиращи технологии“ е предназначена да запознае студентите с най-разпространените системи за допълваща и алтернативна комуникация, техния произход, същност и предназначение; българския жестов език, калкиращата жестова реч, дактилната азбука; самостоятелно използване на различни знакови системи; специфични комуникативни подходи при множествени нарушения; системи МАКАТОН, PECS, Talking Mats. Студентите изучават популярни стратегии за комуникация, подпомагащи или заместващи вербалното общуване; формират умения за използване в практиката на следните алтернативни стратегии и специализирани асистиращи технологии.

Цел и задачи:

Целите на обучение по дисциплината са в съответствие с професионалните стандарти за подготовка на специалисти в рамките на европейското висше образование (NetQues, 2013) и квалификационната характеристика на специалността. По време на обучението си по дисциплината студентите получават теоретични и практически знания:

- относно съществуващите системи за допълваща и алтернативна комуникация;
- диагностика и диференциална диагностика при лица с комуникативни нарушения, които имат нужда от алтернативна и допълваща комуникация;
- умения за откриване влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на клиента и значимите други;
- знания и умения, с които при необходимост навременно и по подходящ начин да насочват клиента към други специалисти;
- за прилагане на подходящи техники и програми и специализирана апаратура за терапия на комуникативни нарушения;
- за екипна работа с различни специалисти, участващи в лечението и терапията на лица с комуникативни нарушения, използващи допълваща и асистираща комуникация;
- за съставяне на терапевтичен план и документиране на резултатите от него и на промените, ако се наложат такива;

- приложение на етични принципи в боравенето с информация и да защитава почтеността, надеждността и достоверността на решаването на проблеми и откриването на решения, свързани с работата с лица с комуникативни нарушения, потребители на допълваща и асистираща комуникация и асистиращи технологии.

Методи на преподаване:

В лекционния курс се използват разнообразни методи на преподаване като: рефлексивни техники, мозъчна атака, дискутиране и дебатиране, онагледяване с клинични материали, видео материали, специализиран софтуер и др.

Практическите упражнения се провеждат в специализирани логопедични кабинети по бази на университета и в клиничната базата на Център по логопедия към ФОЗЗГС.

За самостоятелната подготовка се предвижда:

- Разработване на тема за дискусия, която е по предварително зададена от преподавателя;
- Решаване на казуси;
- Разработване на теми с теоретична и научно-практическа насоченост;
- Разработване и провеждане на логопедични занятия
- Подготовка за тестови изпитвания
- Очаквани резултати:

В края на обучението си по дисциплината студентите от специалност Логопедия трябва да са изградили професионални умения и качества, съответстващи на стандартите за професионално обучение на логопеди разработени и приети по проект NetQues.

Студентите трябва да умеят да:

- установяват връзка с клиента и да улесняват участието в процеса на оценка и диференциална диагноза;
- анализират и интерпретират точно резултатите от оценката и да ги интегрират с историята на заболяването и другите източници на информация;
- изготвят устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценката;
- избират и планират подходящи и ефективни терапевтични интервенции, включващи ключови лица от обкръжението на клиента;
- прилагат подходящи терапевтични техники и програми, като използват необходимите материали и инструментално оборудване.
- попълват навременно документацията си, в съответствие с професионалните и законови изисквания;
- разбират понятията ефикасност и ефективност във връзка с логопедичната интервенция на лица комуникативни нарушения, потребители на допълваща и асистираща комуникация;

КОМПЛЕКСНА ТЕРАПИЯ НА ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ РАЗСТРОЙСТВА НА РАЗВИТИЕТО

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: Зорница Иванова, хоноруван преподавател, e-mail: ababloom@yahoo.com

тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът цели да запознае студентите с ГРР в различните възрастови групи като разкрие закономерностите и динамиката на развитието им. Разгледани са проблемите на определението, етиологията, симптоматиката и диагностиката на ГРР. Акцентът пада върху особеностите на речевото и езиково развитие при лицата с ГРР, както и върху основните стратегии за комплексно, и в частност логопедично въздействие.

Цел и задачи:

В края на обучението студентите трябва да имат знания за спецификата на генерализираните разстройства на развитието. Трябва да познават и да прилагат в практиката основни подходи за формиране на комуникативни и социални умения. Студентите трябва да умеят да оценяват потребностите на детето и семейството, както и да планират и координират предстоящите въздействия.

Методи на преподаване:

Визуализация, дискусия, мозъчна атака, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

Очаквани резултати: да правят логопедична диагностика и диференциална диагностика на комуникативните нарушения, съпътстващи ГРР; да прилагат водещи подходи и логопедични техники за терапия, осигуряващи развитие на комуникативните умения при лица с ГРР.

КОМПЛЕКСНА ЕЗИКОВА И ГОВОРНА ТЕРАПИЯ ПРИ ДЕЦА И ПОДРАСТВАЩИ С ДЕТСКА ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Миглена Симонска, miglena_simonska@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината „Комплексна езикова и говорна терапия при деца и подрастващи с ДЦП“ е предназначен за студенти редовно обучение от ОКС Магистър и включва 45 академични часа годишно (30 часа лекции и 15 часа практически упражнения). Изисква основни познания по неврология, дизартрия, говорна апраксия, анатомия и физиология на човека, неврофизиология на комуникацията, невропсихология и невролингвистика, гласови нарушения, психология, дисфагия, нарушения на писането и четенето. Изучава се в рамките на един семестър. Курсът включва следните съдържателни единици: 1) Основни етиологични фактори, обуславящи появата на ДЦП; 2) Основни форми на ДЦП; 3) Комуникативни нарушения при деца и подрастващи с ДЦП; 4) Нарушения на хранителните механизми при ДЦП; 5) Диагностика и диференциална диагностика на ораломоторните механизми, на езиковите умения и на академичните умения при деца и подрастващи с ДЦП; 6) Подходи, методи и принципи за логопедично въздействие, оценка на ефективността от терапията и прогноза.

Цел и задачи:

Основните цели на дисциплината са в съответствие с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, академичните стандарти на ЮЗУ, и очакванията на работодателите и са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като: знания за етиологията и патогенезата на ДЦП; знания за

видовете комуникативни нарушения, които се проявяват при деца и подрастващи с ДЦП; знания и умения за диагностиката и диференциалната диагностика на речевите, ораломоторните, езиковите и академичните умения при децата и подрастващите с ДЦП; умения за прилагане на разнообразни терапевтични подходи и методи за логопедично въздействие при ДЦП; умения за работа в екип със специалисти, включени в комплексното въздействие при деца и подрастващи с ДЦП.

Методи на преподаване:

Лекции и практически упражнения, визуализация, дискусия, мозъчна атака, екипна работа, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

В съответствие с целите на курса като очаквани резултати студентите следва да придобият умения за професионално приложение на методите за диагностика и диференциална диагностика; за планиране на логопедичното въздействие с подходящи подходи и техники, и за оценка на ефективността от това въздействие. Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education nprogrammes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network) и препоръките на Комитета за връзка на логопедите в ЕС (CPLOL). Студентите трябва да придобият и следните специфични умения за: анализ и интерпретация на резултатите от оценката и тяхното интегриране с историята на заболяването и другите източници на информация; изготвяне на устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването; установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на децата и подрастващите с ДЦП и значимите други; разбиране на основанията и връзките, които лежат в основата на специфичните терапевтични методи; осъзнаване на ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планиране на терапията в съответствие с техните компетенции; прилагане на подходящи терапевтични техники, като се използват необходимите материали и инструментално оборудване; събиране на количествена и качествена информация за оценка на ефективността от терапията; разбиране на понятията „ефикасност“ и „ефективност“ във връзка с логопедичната интервенция. Общите и специфични компетенции се усвояват чрез последователното овладяване на материала по посочените в съдържанието на курса теми.

НЕВРОФИЙДБЕК И БИОФИЙДБЕК В ЕЗИКОВАТА И ГОВОРНАТА ТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Димитър Колев, доц. д-р Елка Горанова, e-mail: d.kolev@swu.bg; elkalogo@swu.bg

тел. +359 73 588 530

Анотация:

Неврофийдбек и биофийдбек в съвременната наука са част от приложните невронауки и поведенческите терапии. Изключително бурно развиваща се област за формиране и модифициране на поведение и поведенчески реакции с помощта на компютризирани системи, включваща хардуер (сензори) и софтуер (аудиовизуални презентации)

Курсът по Неврофийдбек и Биофийдбек в логопедичната практика запознава студентите с практическото приложение на принципите, методите и техниките на инструменталното (оперантно) учене в логопедичната терапия на комуникативните нарушения като стъпва върху теоретичните постановки на теорията за функционалните системи (руска школа) и теорията за поведенческия анализ (западна школа).

Курсът е изцяло практически ориентиран към конкретната логопедична терапия за различните комуникативни нарушения и по-точно как принципите, методите и техниките на поведенческата терапия в лицето на неврофийдбек и биофийдбек могат да се приложат съвместно с логопедичната работа.

Учебната програма е разработена съвместно с външен експерт, лекар по неврология.

Цел и задачи:

Основните цели на курса са:

- Запознаване с принципите, методите и техниките на поведенческия подход в логопедичната практика
- Овладяване на основните техники и похвати на инструменталното (оперантно) учене за придобиване или модифициране на поведение, в частност говорно и комуникативно поведение.
- Запознаване с основните принципи, методи и техника за формиране (shaping) и модифициране (modification) на поведение
- Запознаване с принципите, методите, техниките и технологиите на неврофийдбек и биофийдбек в поведенческия подход

Основните задачи на курса са:

- Студентите трябва да имат основни познания, практически умения за провеждане на поведенческа логопедична терапия
- Студентите трябва да разбират принципите, методите и техниките за формиране и модифициране на говорно поведение
- Студентите трябва да знаят основните принципи, методи и техники в неврофийдбек и биофийдбек терапиите в логопедичната практика
- Студентите трябва да знаят кой неврофийдбек и биофийдбек метод, протоколи и технологии за кои нарушения са ефикасни и ефективни.

Методи на преподаване:

Лекции и практически упражнения, визуализация, дискусия, мозъчна атака, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

- Да използват познанията си и овладените практически умения за формиране и модифициране на говорно и комуникативно поведение.
- Да могат да използват биофийдбек методите и технологиите в логопедичната си практика.
- Да познават неврофийдбек методите и да могат да консултират заинтересованите лица кой метод какво нарушение може да повлияе ефикасно и ефективно.

II. ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

КОНСУЛТИРАНЕ И СЪВЕТВАНЕ ПРИ ТЕЖКИ КОМУНИКАТИВНИ НАРУШЕНИЯ

ECTS кредити: 2

Форма за проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Миглена Симонска, miglena_simonska@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът по „Консултиране и съветване при тежки комуникативни нарушения“ е избираем от учебния план по Клинична логопедия и е насочен към усвояване на знания и умения за консултиране на лица с тежки комуникативни нарушения и техните семейства. Основава се на изграждане на основни теоретично-методически знания и практически умения за подпомагаща дейност с цел подобряване на психичното здраве, личностното и социално функциониране на посочените лица.

Цел и задачи:

Основните цели на дисциплината са в съответствие с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, академичните стандарти на ЮЗУ; очакванията на работодателите и са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като: основни методи за консултиране и съветване на лица с невродегенеративните заболявания; афазия, дисфагия, детска церебрална парализа, емоционално-поведенчески нарушения; умения за работа в екип със специалисти, включени в комплексното въздействие при тези лица.

Методи на преподаване:

Лекции и практически упражнения, визуализация, дискусия, мозъчна атака, екипна работа, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, консултиране, обмяна на опит.

Очаквани резултати:

Те са в съответствие с целите на курса. Като очаквани резултати студентите следва да придобият умения за професионално приложение на методите за оценка на нуждите на лицата с тежки комуникативни нарушения и техните семейства, свързани с лимитирането на качеството им на живот и благосъстояние; за планиране на терапевтично въздействие с подходящи подходи и техники, които да бъдат усвоени подходящо от тези лица. Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education programmes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network) и препоръките на Комитета за връзка на логопедите в ЕС (CPLOL). Студентите трябва да придобият и следните специфични умения за: анализ и интерпретация на резултатите от оценката на езиковите, говорните и дъвкателните функции и тяхното интегриране с историята на заболяването и неговото въздействие над личността на клиента; изготвяне на устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването; установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на лицата с тежки комуникативни нарушения и значимите за тях други лица; разбиране от клиента и неговите близки на основанията и връзките, които лежат в основата на специфичните терапевтични методи; осъзнаване на ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и активното им включване чрез съветване за планиране на терапията в съответствие с техните компетенции; събиране на количествена и качествена информация за оценка на ефективността от терапията; разбиране на понятията „ефикасност“ и „ефективност“ във връзка с логопедичната интервенция. Общите и специфични компетенции се усвояват чрез последователното овладяване на материала по посочените в съдържанието на курса теми.

ОСНОВИ НА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА И СЛЕДБЕНИЧКАТА ПОМОЩ

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова, м. д., ekaterina@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Програмата е предназначена за студенти от специалност "Клинична логопедия". Запознава с основните теоретико-практични концепции на видовете доболнична, болнична и след болнична помощ. Разглежда се ролята на клиничният логопед в системата на болничната и след болнична помощ. Обсъжда се и администрирането на процеса по приемане, престой и изписване на пациенти с неврологични заболявания. Акцентира се на работата в мултидисциплинарен екип и възможностите за адаптиране на различните видове среда, с цел постигане по-високо качество на живот на пациентите с неврологични увреждания. Студентите ще бъдат подготвени за тяхната бъдеща работа с лица, които имат неврологични и психични заболявания и нарушения, свързани с двигателната дейност, координация, памет, слух, говор, поведение, интелектуално и физическо развитие, както и способността им за самообслужване.

Цели и задачи:

Да изградят знания и умения в клинична среда, с оглед спецификата на контингента.

Методи на преподаване:

Презентации, работа по документация, работа по казуси

Очаквани резултати:

Усвоени подходи и методи за работа, базирайки се на познанията придобити за болничната и след болнична помощ.

КЛИНИЧНА ПСИХОЛОГИЯ И ПСИХОЛОГИЯ МА ТРЕТАТА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева, e-mail: r.p.mancheva@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

По време на обучението магистрите се запознават с най-разпространените алтернативни комуникативни стратегии, техния произход, същност и предназначение; изучаване на българския жестов език, калкиращата жестова реч, дактилната азбука; самостоятелно използване на различни знакови системи; съвременни комуникативни стратегии: тотална комуникация, билингвизъм; социално-психологически аспекти на билингвистичния-бикултурен подход; специфични комуникативни подходи при множествени нарушения: система МАКАТОН.

Студентите да имат знания за популярни стратегии за комуникация, подпомагащи или заместващи вербалното общуване; да формират умения за използване в практиката на следните алтернативни стратегии: жестова реч, дактилна азбука, система МАКАТОН .

Целите са в съответствие с професионалните стандарти за подготовка на специалисти в рамките на европейското висше образование (CPLOL/NQ, 2013) и квалификационната характеристика на специалността. По време на обучението си по дисциплината студентите получават теоретични и практически знания:

- относно съществуващите алтернативни комуникативни стратегии,
- диагностика и диференциална диагностика при лица с комуникативни нарушения, които имат нужда от алтернативна и допълваща комуникация;
- умения за откриване влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на клиента и значимите други
- знания и умения, с които при необходимост навременно и по подходящ начин да насочват клиента към други специалисти
- за прилагане на подходящи техники и програми и специализирана апаратура за терапия на комуникативни нарушения, вследствие на нарушения на слуха.
- за екипна работа с различни специалисти, участващи в лечението и терапията на лица с комуникативни нарушения, използващи допълваща и асистираща комуникация;
- за съставяне на терапевтичен план и документиране на резултатите от него и на промените, ако се наложат такива
- приложение на етични принципи в боравенето с информация и да защитава почтеността, надеждността и достоверността на решаването на проблеми и откриването на решения, свързани с работата с лица с комуникативни нарушения, потребители на допълваща и асистираща комуникация.

Очаквани резултати: В края на обучението си по дисциплината „Алтернативни комуникативни стратегии“ студентите от специалност Логопедия трябва да са изградили професионални умения и качества, съответстващи на стандартите за професионално обучение на логопеди разработени и приети по проект NetQues. Студентите трябва да умеят да:

- установяват връзка с клиента и да улесняват участието в процеса на оценка и диференциална диагноза;
- анализират и интерпретират точно резултатите от оценката и да ги интегрират с историята на заболяването и другите източници на информация;
- изготвят устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценката; □ избират и планират подходящи и ефективни терапевтични интервенции, включващи ключови лица от обкръжението на клиента;
- прилагат подходящи терапевтични техники и програми, като използват необходимите материали и инструментално оборудване.
- попълват навременно документацията си, в съответствие с професионалните и законови изисквания;
- разбират понятията ефикасност и ефективност във връзка с логопедичната интервенция на лица комуникативни нарушения, потребители на допълваща и асистираща комуникация;

ТЕЛЕПРАКТИКА В ЕЗИКОВАТА И ГОВОРНАТА ТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Елка Горанова, e-mail: elkalogo@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът включва един модул, в който се разглежда телепрактиката, като подобласт на телемедицината, която предлага терапия от разстояние с помощта на телекомуникационна технология по интернет. Темите, които се разглеждат в курса са: Телепрактиката-причини за възникване и сфери на приложение; Предимства и недостатъци на телепрактиката; Фактори влияещи върху ефективността на телепрактиката; Приложение на телепрактиката в езиковата и говорната патология: при експресивни езикови нарушения; при нарушена плавност на речта; при гласови нарушения; при когнитивни и поведенчески нарушения – Аутизъм; при афазия. при генетични нарушения; при загуба на слуха; Прилагане на Биофийдбек апарати в телепрактиката; Супервизия при попълването на писмен (устен) протокол видео преглед и структурирано наблюдение. Етичен кодекс и професионално поведение.

Цели и задачи:

Да се запознаят студентите с нововъведенията в телепрактиката при консултиране, диагностика и терапия на лица с комуникативни нарушения. **Задачите** включват: усвояване на знания и умения при прилагане на телепрактиката при различни видове езикови и говорни нарушения, както и да спазват етични и професионални норми и поведения.

Методи на преподаване:

Рефлексивни техники, дискутиране и дебатиране, онагледяване с клинични материали, видео материали, специализиран софтуер и др

Очаквани резултати:

Да развият **практически умения** при консултиране, диагностика и терапия на езикови и говорни нарушения; да изготвят писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценката; да избират и планират подходящи и ефективни терапевтични интервенции, включващи ключови лица от обкръжението на клиента; да прилагат подходящи терапевтични техники и програми, като използват необходимите материали и инструментално оборудване.

СТРАТЕГИИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ПРИ ЛИЦА СЪС СЕНЗОРНО-ИНТЕГРАТИВНИ ДИСФУНКЦИИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: ас. Светлана Картунова, e-mail: sv.kartunova@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Курсът „Стратегии за въздействие при лица със сензорно-интегративни дисфункции“ включва два основни модула: (1) неврофизиологично развитие и оценка на сензорната преработка, интеграция и двигателно планиране и (2) терапевтично планиране и подходи при сензорно-интегративна дисфункция. Лекционният курс е задължителен и предназначен за студенти редовно обучение от ОКС Магистър, които имат основополагащи знания по неврология, психопатология, апраксия, невропсихология, невролингвистика, дисфагия, и включва 45 академични часа годишно (15 часа лекции и 30 часа практически упражнения). Изучава се в рамките на един семестър.

Цели и задачи:

Основните цели на дисциплината са в съответствие с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, академичните стандарти на ЮЗУ, очакванията на работодателите и са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като: знания за етиологията и патогенезата на сензорно-интегративните дисфункции; знания за патологичните фактори на дисрегулация в ранното детство и впоследствие; знания и умения за инструментариума за оценка на сензорната преработка и регулация на поведението при лицата със сензорно-интегративните дисфункции; умения за прилагане на разнообразни терапевтични подходи и методи за терапевтично въздействие при лица с проблеми в сензорната преработка и интеграция;

Методи на преподаване:

Лекции и практически упражнения, визуализация, дискусия, мозъчна атака, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в реална и електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

Студентите следва да придобият умения за професионално приложение на методите за оценка на сензорно-интегративното развитие и процеси, планиране на терапевтично въздействие с подходящи подходи и техники съобразно възрастта и спецификите на развитие на лицата със сензорно-интегративни дисфункции, и за проследяване на етапите и ефективността от това въздействие. Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education nprogrammes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network) и препоръките на Комитета за връзка на логопедите в ЕС (CPLOL). Студентите трябва да придобият и следните **специфични умения** за: диагностика, анализ и интерпретация на резултатите от оценката на езиковите, говорните и хранителни механизми и тяхното интегриране с историята на заболяването и другите източници на информация. В този контекст ще се очаква студентите да могат да откриват и анализират влиянието на сензорно-интегративните дисфункции в комуникативните, речеви и хранителни умения в контекста на диагностичната и терапевтична практика; да бъдат способни да изготвят в устна и писмена форма доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването. Това включва умения за установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на лицата със сензорно-интегративните дисфункции и близките им; разбиране на основанията и връзките, които лежат в основата на специфичните терапевтични методи; осъзнаване на ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планиране на терапията в съответствие с техните компетенции; прилагане на подходящи терапевтични стратегии в подготвена и оборудвана среда. По отношение на самооценката и себerefлексията е необходимо да могат да прилагат техники

за проследяване на етапите на прилаганото въздействие, както и разбиране на понятията „ефикасност“ и „ефективност“ във връзка с логопедичната интервенция.

ЕЛЕКТРОМИОГРАФСКИ БИОФИЙДБЕК ПРИ ЕЗИКОВА И ГОВОРНА ПАТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство: Катедра “Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор: доц. д-р Елка Горанова, e-mail: elkalogo@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Биофийдбек като съвременно приложно направление широко навлиза в различните поведенчески терапии, част от които е и логопедичната терапия. Изключително бурно развиваща се област за формиране и модифициране на поведение и поведенчески реакции с помощта на компютризирани системи, включваща хардуер (сензори) и софтуер (аудиовизуални презентации) биофийдбек методите са се превърнали в незаменим инструмент в логопедичната практика по света и бързо навлизат и в българската практика.

Практикумът по ЕМГ-биофийдбек в логопедичната практика запознава студентите с практическото приложение на принципите, методите и техниките на инструменталното (оперантно) учене в логопедичната терапия на комуникативните нарушения като стъпва върху физиологичния метод, използван широко и в медицинската практика, а именно електромиографския (ЕМГ).

Курсът е изцяло практически ориентиран към конкретната логопедична терапия за различните комуникативни нарушения и по-точно как принципите, методите и техниките на поведенческата терапия в лицето на ЕМГ-биофийдбек могат да се приложат съвместно с логопедичната работа.

Учебната програма е разработена съвместно с външен експерт, лекар по неврология.

Цел и задачи:

Основните цели на курса са:

- Запознаване с принципите, методите и техниките на ЕМГ-биофийдбек в логопедичната практика
- Овладяване на основните техники и похвати на инструменталното (оперантно) учене за придобиване или модифициране на поведение, в частност говорно и комуникативно поведение с помощта на ЕМГ.
- Запознаване с основните принципи, методи и техника за формиране (shaping) и модифициране (modification) на поведение с помощта на ЕМГ

Основните задачи на курса са:

- Студентите трябва да имат основни познания, практически умения за провеждане на ЕМГ-биофийдбек
- Студентите трябва да разбират принципите, методите и техниките за формиране и модифициране на говорно поведение чрез ЕМГ-биофийдбек
- Студентите трябва да знаят основните принципи, методи и техники за релаксация в логопедичната практика чрез ЕМГ-биофийдбек
- Студентите трябва да знаят как да модифицират и/или елиминират съпътстващи движения при изпълнение на говор.

Методи на преподаване:

Визуализация, дискусия, мозъчна атака, симулации, решаване на казуси, наблюдение, изследвания, работа в електронна среда, демо продукти, консултиране, обмяна на опит, използване на специализирани компютърни и апаратурни технологии.

Очаквани резултати:

Да използват познанията си и овладените практически умения за формиране и модифициране на говорно и комуникативно поведение чрез ЕМГ-биофийдбек.

Да могат да използват ЕМГ-биофийдбек за релаксация на отделни мускулни групи или на пациента като цяло.

III. ПРАКТИКИ**КЛИНИЧНА ПРАКТИКА**

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: изпит

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра "Логопедия", Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Радостина Костова, e-mail: radostina.kostova@swu.bg
тел. +359 73 588 530

Анотация:

Настоящият курс "Клинична практика" за студенти от ОКС магистър, редовно обучение в специалност Клинична логопедия, има за цел да въведе студентите в клиничната практика по изучаваната специалност.

Състои се от общ хорариум от 120 ч., от които 45 ч. са практически упражнения и 75 ч., предвидени за извънаудиторна заетост.

Практическото обучение е съобразено с компетенциите, които трябва да има всеки един от студентите завършили ОКС бакалавър и с дисциплините изучаване през настоящият семестър - Логопедична терапия при локални поражения на главния мозък (афазии и деснохемисферен синдром); Клиника и терапия на дисфагия; Клиника, езикова и говорна терапия при невродегенеративни заболявания; Допълваща и алтернативна комуникация и асистирани технологии.

Практическата подготовка се провежда под супервизия на базов логопед и академичен наставник, под строго фиксиран график и чрез провеждане на предварителен инструктаж на студентите и базовия логопед.

Ръководител на практиката (академичен наставник) разпределя студентите в логопедични кабинети към базови институции (лечебни заведения за извънболнична и болнична медицинска помощ, училища и детски градини, специализирани логопедични центрове от държавен и частен сектор, Център по логопедия към Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ на Югозападен университет „Неофит Рилски“).

Цел и задачи:

Целта на курса по "Клинична практика" е да въведе студентите в диагностиката и терапията на комуникативните нарушения, които са били изучавани до момента на тяхното обучение.

Целта на практическите упражнения е да се запознаят студентите с особеностите на диагностичния и терапевтичен процес при лица с комуникативни нарушения от различни възрастови групи.

Задачите, заложиени в обучението по “Клинична практика” са:

наблюдение и анализ на документацията на базовия логопед за проведените от него логопедични занятия; провеждане на логопедична диагностика чрез събиране на данни от анамнезата, експертни решения от лекарски комисии, резултати от проведени клинични изследвания и провеждани медикаментозни терапии, интервю с родител/настойник/близки на лицето; интервю с учители/възпитатели и/или други специалисти, работещи с лицето; провеждане на скрининг процедури и прилагане на подходящи логопедични диагностични методики за оценка на вида и степента на тежест на комуникативното нарушение; изготвяне на план за логопедична терапия на конкретен случай, подготовка на индивидуални и групови логопедични занятия. По време на тези упражнения студентите придобиват знания и умения за прилагане на специфичните методи за изследване и анализ на речевата и езиковата патология, които да подпомогнат диагностицирането на комуникативните нарушения и структурирането на логопедичната терапия. Също така имат възможност да приложат на практика изучаваните методи за логопедична терапия при различни комуникативни нарушения и при различни възрастови групи. Тези упражнения дават възможност на студентите да се запознаят с общата специфика на работа в логопедичните кабинети, структурата и последователността на провеждане на диагностично и терапевтично логопедично занятие (логопедична сесия) и ролята на логопеда в мултидисциплинарен екип.

Методи на преподаване:

Инструктаж за провеждане на клиничната практика; мониторинг на процеса; консултиране на студентите.

Очаквани резултати:

Студентът трябва да познава съвременните методи и инструменти за диагностика на комуникативни нарушения; да усвои получените знания, които да приложи практически в процеса на логопедична работа. Студентът трябва да може да определя степента и специфичните особености на езиковата и говорната патология при отделните възрастови групи. Студентът, изучил настоящия курс, може да работи самостоятелно, както и като част от екип, тъй като притежава необходимите знания за решаване на клинични проблеми и може сам да подбира подходящия диагностични и терапевтични логопедични методи. Знанията и уменията на студента, придобити чрез обучение в този курс гарантират по-нататъшно успешно приложение в здравната система, образователния или частния сектор, и са свързани с клиничната практика.

Ръководител катедра:.....
/доц. д-р Е. Горанова/

ДЕКАН:.....
/доц. д-р М. Симонска/